

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Sacer scriba.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Archimede loquitur: *Ejus mens, ait, rationibus aggrandis exquirendus, alebatur, cum oblectatione soler-
tia, qui est unus suavissimus passus animorum. Idem pasci se Fausti bibliotheca alibi dicit. Alibi con-
templationem, Animi pabulum vocat. Alibi se vorare literas profitetur.*

SACER SCRIBA. CAP. III.

U^Uero cribrum etiam expediemus, ex ejus hieroglyphico Ægyptii sacrum etiam scribam intel-
ligi volebant: ea enim nuncupatione eos, qui futura præfagiret, appellabant, uti Prophetam He-
braei. *Videntem.* Nam veluti cribrum utilia ab inutilibus disjungit, ita per signa quædam sacerdotibus
illis, mortem à vita discernebant. Et *Ἰσχυροῦ* dici solitum de iis, quæ vera compertaque; videren-
tur. Sane librum Horus apud Ægyptios fuisse tradit, qui Ambres nuncupabatur, divinationum ple-
nus, ex quo præcipue decumbentem ægrotum, utrum victurus necne, an moriturus esset augura-
bantur: idque ex ægrotantis decubitu præcognoscebant. Nam & alii plura id genus observarunt, uti
fimbriarum in lodice complicationes, advenientes moleste ferre, eorum conspectum averfari, obtu-
tus solito torviores: & alia, non tamen cum arcanis illis conferenda. In antiquis Hebræorum scri-
tis mentionem invenias de libro quodam arcana, in quo scripta designataque essent omnia, quæ u-
niverso mortalium generi eventura sunt: adduntque eum & Adamo divinitus ostensum, atque et-
iam Moyfi: sed hæc illi supremi Numinis aspiratione accidisse crediderim, oraculumque; hujusmodi
ob quandam docendi similitudinem Librum appellatum. Hinc sapientissimi viri Maronem volunt
ad hujus quasi libri formulam dixisse illa super Æneæ futuro successu:

*At pater Anchises penitus convulle virenti
Inclusas animas, superumque ad lumen ituras
Lustrabat, studio recolens, omnemque suorum
Forte recensabat numerum, charosque nepotes,
Fataque, fortunisque virum, moresque, manusque.*

Æneid. l. 6.

Nam & Romani, dum à fando fatum dicunt, edicta decretaque hujusmodi, veluti relata in deorum
acta intelligere visi sunt.

PERFECTÆ VIR SAPIENTIÆ. CAP. IV.

A^Alii dicunt per cribrum consummatum virum significari, sapientem quippe, qui de divinis hu-
manisque rebus sciat apposite disputare, quod veluti ejus instrumenti munus est a pludas à fru-
mento secernere: ita doctrina, rerumque usus & experientia faciat, ut bonum à malo, rectum à cur-
vo discernamus, ut merito à Marone dictum sit, Mystica vanus Iacchi. Huc nonnulli trahunt Anti-
sthenis dicitur, Absurdum esse lolium à tritico non repurgare, hoc est, inutiles cives non secerne-
re ab utilibus, milites ignavos à strenuis, quod dictum alibi latius interpretati sumus. Apud Gale-
num proverbium est, *Stulti ad cribrum*, cum illi notantur, qui rem aut negotiū, quod vires exuperat,
aggrediuntur: non enim stultorum est naturæ secreta investigare. Quamvis alii putant id ideo di-
ctum, quia si Theffali velit errores omnes corrigere, vel dictione prosequi, numero superatus in-
fomma proverbii decidat, quod est, Stulti ad cribrum, hoc est, Stultorum conatum esse velle singu-
latis totius cribrum foramina obturare. Apud nostros D. Joannes Præcursor, doctrinam celestem sum-
mam sapientiam in Christo præmonstraturus, in hanc sententiam clamat: *Ventilabrum in ejus est ma-*
nus (sunt qui cribrum eadem omnino sententia transtulerunt) *aræam itaq; suam purgabit, ut quæ nullius
sunt fructus, à fructuoso discernat, triticumque in horreum condet, paleas vero igni exuret inextinguibili.*
Cujus mysterii significatum, ne nos morosi simus, late explicatur ab Adamantio cap. in Lucam 3.
homil. 26.

TERMINUS, METAVE. CAP. V.

P^Per idem, quod superius posuimus hieroglyphicum, terminum etiam metamve significari prodi-
tum, propterea quod is, qui strenue decurso spatio profecerit in literis, ad tranquillum jam vita
portum applicaverit, eumque scias posse demum habere vitæ suæ modum, neque hallucinari amplius
in iis, quæ mortalium generi accidunt malis. Ita is omnium quæ sunt, quæ fuerint, quæ mox ventura
trahantur, cognitionem assecutus est, ut undecumque prudentissimus effectus, neque secundis intum-
mescat